

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.06.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Информационна агенция Фокус

✓ Васил Велев: Кодексът на труда не отговаря на сегашното положение на пазара и има нужда от промени

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, в интервю за предаването „Добро утро, България на Радио „Фокус“.

Водещ: Депутатите обсъдиха на първо четене няколко ключови промени в Кодекса на труда. Очаква се днес те бъдат гласувани на първо четене. Промените в Кодекса на труда ще коментираме в следващите промени с Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Господин Велев, вчера в парламента се чуха различни идеи за промени в Кодекса на труда. Кой са най-големите пропуски на настоящия от ваша гледна точка, на работодателите?

Васил Велев: Всички работодателски организации подкрепихме предложените промени от Петър Кънев и група депутати, насочени към новите реалности. Всъщност в Кодекса на труда има закрепени норми от преди няколко десетилетия и те не са съобразени с новата ситуация на пазара на труда, с картината, която имаме, а именно според статистиката над 340 хиляди микрофирми със средна численост на персонала 1,8 души. Има редица разпоредби, които са нерелевантни към тази картина. Например създаването на такива документи като „Правилник на трудовия вътрешен ред“ или „График на отпуските“ за фирми с по двама заети, най-често съпруг и съпруга. Очевидно това е една допълнителна, ненужна административна тежест и затова ние енергично подкрепяме предложението тези задължения на този вид фирми да отпаднат като ненужна тежест.

Водещ: Смятате, че работодателите и бизнесът ще бъдат облекчени от тези промени.

Васил Велев: Да. Всъщност преценете сами – това са хора, които работят в своите фирми. Те са семейни фирми и някой административно да ги задължава да си определят кога семейството ще почива, да правят ненужни графици или правила за вътрешния трудов ред е абсолютно безсмислено и нещо останало от миналото, когато такива фирми просто нямаше, а имаше няколко стотин големи държавни предприятия. Също така се правят редица предложения за промени, които ние одобряваме във внесенения от правителството законопроект, с който се въвеждат т.нар. „еднодневни договори“. Това е по предложение на бизнеса и е насочено към изсветляване на труда при лятната заетост. Известно е, че при прибирането на реколтата, особено там, където се изисква ръчен труд и за кратко време много хора да приберат реколтата, както е при прибирането на плодове и зеленчуци, розобера, се наемат хора, които са безработни, в повечето случаи те са на социални помощи. Поради тази причина не искат да подписват никакви документи, защото приемането на каквото и да е възнаграждение ги лишава от каквито и да е социални помощи, а те поработвайки една седмица, отново са със същия статус. Тези еднодневни трудови договори решават точно такъв проблем – те се сключват при облекчена процедура и не водят след себе си до лишаване от тези социални придобивки, които имат безработните, които биха ги упражнили. Така че тези трудови договори са по предложение на бизнеса и ние, разбира се, ги подкрепяме, като сме дали някои препоръки за тяхното усъвършенстване, но при всички случаи тяхното прилагане ще бъде анализирано следваща година и ще бъдат направени съответните корекции.

Водещ: В нашия ефир с Вас и друг път сме коментирали именно еднодневните договори и ефекта, който се очаква от въвеждането им. Необходимо ли е обаче по-ясно регламентиране на дейностите, за които ще важат трудовите договори и по-скоро разширяване на обхвата, защото засега фокусът е поставен най-вече върху земеделието?

Васил Велев: Да, при това част от него – плодове, зеленчуци и розообер – там, където се изисква ръчен труд и много хора за кратко време. Това е обяснимо, те имат и във времето ограничения. Даже смятаме, че трябва да е още по-стриктно. До 90 дни годишно могат да бъдат такива трудови договори с едно лице. Там, където реколтата може да се събира механизировано, няма нужда от такава форма, тя по-скоро би довела до някакви злоупотреби, които ще опорочат идеята и ще я ликвидират в зародиш. Идеята е да се започне с тях в ограничен обхват и след това да се анализира какъв е резултатът и ако трябва, да бъде коригиран в една или друга посока. Така че мисля, че е премерен добре обхватът на тези договори, на сферите, в които те да се включват в дейностите.

Водещ: Според Вас обаче ще може ли ефективността на тези договори да бъде реално преценена предвид ограниченото им поле на действие?

Васил Велев: Малко се закъсня с тях. Примерно розберът приключва и там няма да може да бъде апробирано изобщо този сезон, но надяваме се все пак да успее да се направи проба с тях през есента при прибирането на някои от другите плодове, които зреят по-късно, защото черешоберът напредва. Затова ние сме „за“ те да важат за една година. При всички случаи трябва да се анализират тяхното прилагане, но ако напишем, че важат до края на тази година, а са влезли в сила през октомври, няма да разберем изобщо дали са проработили.

Водещ: Едно от другите предложения за промени в Кодекса на труда е това за гъвкавото работно време. Преди време синдикатите изразиха опасение, че въвеждането на това гъвкаво работно време може да създаде нови възможности за злоупотреби спрямо работниците. Вие виждате ли такива рискове?

Васил Велев: Не. И аз мисля, че със синдикатите постигнахме съгласие, че това може да се прави по предложение на работниците и служителите, т.е. ако инициативата е на работниците и служителите, тези опасенията не звучат никак убедително. От въвеждането на гъвкаво работно време имат полза на първо място работниците и служителите, защото ще могат по-добре да планират както трудовия си, така и личния си живот. Ще имат полза от това, разбира се, и работодателите, защото при това положение ще бъдат по-ефективни в работата си. Ще се повиши производителността им. Ние подкрепяме тяхното въвеждане. В частния сектор в интерес на истината специално в законодателството по този въпрос, гъвкавото работно време на много места е факт.

Водещ: Един от обсъжданите вчера законопроекти предвижда работодателите да може да прекратяват трудовия договор при добиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Това ще допринесе ли за намаляване на младежката безработица според Вас?

Васил Велев: Да, ще има такъв ефект и всъщност това е една ситуация, която в момента не е логична, тъй като по служебно правоотношение тя не е факт. Странно е, но държавата за себе си има по-съвременни норми като работодател, отколкото в частния сектор. Така например в държавния сектор нямаме т.нар. класове за прослужено време, т.е. процент за прослужено време, задължителен, който се начислява. В частния сектор, където държавата не би трябва да се меси в тези взаимоотношения, трябва да се договарят колективните трудови договори, там още не го е отменила. Също така при служебни правоотношения при излизане в пенсия се прекратяват тези правоотношения, а при трудовите в частния сектор в момента не е и затова ние подкрепяме това предложение автоматично при излизане в пенсия това да е основание за прекратяване на трудовите правоотношения. Разбира се, ако работникът иска да остане, ако от него има потребност, ще го остави на драго сърце, няма такъв проблем практически, но запазването на работното място и излизането в пенсия всъщност затруднява обновяването на персонала и навлизането на младите хора в трудова дейност и 13% младежка безработица е над средноевропейската, така че това безспорно ще подпомогне разрешаването на този проблем.

Водещ: Благодаря Ви за този разговор, господин Велев. Ако трябва да обобщим, подкрепяте промените, защото те намаляват административната тежест и облекчават работодателите и бизнеса като цяло.

Васил Велев: Да, подкрепяме, но понеже са много законопроектите...

Водещ: Да, цели седем обсъдиха вчера.

Васил Велев: Подкрепяме този законопроект, който е внесен от господин Петър Кънев и група депутати, както и законопроекта на Министерския съвет. Останалите даже не бих ги коментирал от уважение към вносителите, защото не мисля, че те решават каквито и да е проблеми на пазара на труда.

Водещ: Имаше едно предложение за рязко увеличаване на минималната работна заплата.

Васил Велев: Да, но нямаше предложение за рязко увеличаване на производителността на труда.

Водещ: Да, това вече е друг въпрос. Благодаря Ви за времето, което ни отделихте днес. Успешен ден.

Васил Велев: Благодаря и аз.

Симона МЕДАРОВА

[Вестник Преса](#)

✓ **Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България: Ниските осигуровки у нас са мит**

- Г-н Велев, как посреща бизнесът идеята за повишаване на цената на тока за фирмите с 20%, а за населението - средно с 2%?

- Аргументът за тази разлика е, че до момента домакинствата плащат много по-висока такса от бизнеса за т.нар. задължения към обществото. Истината е, че те не плащат въобще такава. Те плащат по цена, определена от регулатора, и досега никой не е казал, че в нея се включва такава такса. Фирмите плащат по договорена цена за доставка, като прогнозираят потребление. И като не спазят прогнозите, плащат по по-скъпа тарифа. Сега изведнъж се направи трактовката, че разликата между цената на свободния пазар и цената за домакинствата е такса за задължения към обществото. Къде тогава е цената за неспазване на прогнозирания график, какъвто изобщо няма? Сами разбирате, че бизнесът няма как да приеме това обяснение. Истината е, че се увеличава повече от двойно тази такса за фирмите. Пак ще пострадат най-много малките и средните предприятия. Всъщност някакви преференциални цени и по-ниски такси за задължения към обществото ще имат само десетина големи консуматори на електричество основно в металургията и химията.

- Не изглежда справедливо разпределението по този начин.

- Разговорът трябва да бъде насочен към това как да се намали този дисбаланс, а не кой да го поеме. Как да се ограничи покупката на скъпа енергия. Спорът сега е кой да поеме формирания дефицит. Голямото увеличение е за бизнеса, а той не го е планирал. Това ще доведе до сериозни затруднения в много сфери. Особено в предприятия с процеси като леене, коване, още повече в стъklarската индустрия, металургията и химията, където електроенергията е съществена част в себестойността на продукцията.

- Ще предприемете ли нещо?

- Инструментите, с които борави бизнесът, са да анализира ситуацията и да дава предложения. Нашите предложения са насочени към това да се намали дефицитът чрез намаляване на количеството скъпа енергия. А тя е по линия на три източника. Най-големият са фотоволтаиците. Там трябва да има изчерпателна проверка на условията, при които са получили тези преференции. Защото е публична тайна, че масово се включиха на хартия в срок, а де факто - много по-късно. Т.е. голяма част от съществуващите в момента фотоволтаични централи не са спазили закона и срока, в който трябваше да бъдат изградени и включени, за да получат тази висока преференциална цена. И ако се установи, че е включил формално на датата X, а три месеца след това не е произвеждал енергия, очевидно нещо не е наред. Тогава да продават по пазарни цени, а не по преференциални.

- А другите две линии?

- Американските централи. Там се направи стъпка, която не е довършена. Тя е в правилна посока, но не е достатъчна, тъй като условията на договорите са прекалено щедри и има съвсем обективни причини да се иска да бъдат предоговорени, предвид на текущата ситуация на пазарите в света. Друга възможност е да се разсрочи във времето тази преференция, цената да бъде с по-малко над пазарната за по-дълъг срок. Така ще се получи същата сума, но няма да бъде толкова голямо натоварването. Третата линия са заводските централи, там трябва да се следи да се спазва законът, да не се заобикаля чрез сделки между свързани лица. Предприятията да продават скъпа заводска енергия само над количеството, което самите те потребяват, произвеждайки това, за което са създадени. Защото те не са създадени да произвеждат електроенергия. В интерес на истината и „евтината“ не е достатъчно евтина, и там има много неефективности. Достатъчно е да сравним числеността на персонала в „Марица-изток 2“ с „Марица-изток“ 1 и 3. Достатъчно е да видим цената на доставките, които правят частните американски централи и българската държава, за да се види, че има много разхищения, да не кажем и злоупотреби. При наличието на енергийна борса от 1 януари, каквито са намеренията, постепенно тези неефективности трябва да ги регулира пазарът.

- 2% икономически ръст за първото тримесечие повод за оптимизъм ли е?

- Да, безспорно сме свидетели на едно, макар и крехко, оживление. Тези 2% са над очакваните. Ще припомня, че правителството прогнозира 0,8% ръст, а АИКБ - 1,3%. В интерес на истината икономиката има потенциал и за по-голям растеж. Много е важно как ще се развие и реши кризата в Украйна, кризата в Гърция, гръцкият данък за българския износ, който от есента, макар и модифициран, ще влезе в сила, ако ЕК не реагира бързо. Това, което потиска допълнително потенциала, са непремереният ръст на минималната заплата и административното вдигане на минималните осигурителни доходи, които ограничават възможностите за наемане на нискоквалифициран персонал.

- След решението на Върховния административен съд правителството прегласува решението си за вдигане на минималната заплата на 380 лв. от 1 юли.

- Да, това вече е факт. Според нас такъв непремерен ръст потиска заетостта и води до увеличаване на сивия сектор в някои икономически дейности. За да се избегне този негативен резултат от стремежа за подкрепа на ниските доходи, ние предлагаме да се договаря минималната заплата по браншове в колективните трудови договори. Само там, където не са се договорили социалните партньори, да важи общата национална минимална заплата. Предложението на бизнеса е тя да бъде от порядъка на 35-40% от средната. От 1 юли тя ще стане 50% от нея, в сметките се включват и т.нар. класове за прослужено време, които и за момент не бива да се забравят. Те са средно около 12% върху възнаграждението. Тоест от 1 юли минималната заплата няма да е 380 лв., а средно 425 лв. Т.нар. класове са рудимент от соца. Никъде по света го няма това - в национално законодателство да фигурират. Има ги като допълнително възнаграждение за работа в едно и също предприятие, договорено в колективни трудови договори. Ние също сме за това.

- Как се съгласихте да се увеличат осигурителните вноски?

- Ние и сега смятаме, че не е правилно да се увеличават, но беше компромис, постигнахме го, за да се даде ход на реформата, да се направи крачка напред. След като се договорихме, не обикаляме депутатите да им предлагаме да внесат между двете четения други предложения. А синдикатите обикалят в парламента с молба да ревизират споразумението, постигнато от държавата, синдикатите и бизнеса, което не е коректно.

- Чуха се гласове, които питаха срещу какво сте изтъргували съгласието си за повишение на осигуровките.

- Първоначалното предложение на кабинета беше за увеличение общо с 4,5% на вноските за пенсия и за безработица. Споразумяхме се за 2%, и то само за пенсия. Тоест това е по-малката беля.

- Защо „беля“ на фона на дефицита в бюджета на общественото осигуряване?

- Дефицитът не идва от ниски осигуровки, а от много пенсионери и малко работещи, от много инвалидни пенсии, от ниска ефективна възраст за пенсия. Имаме с половин милион повече пенсионери сега, отколкото се предвиждаше, че ще бъдат, когато стартира пенсионната реформа през 2000 г. И разходите за пенсии са по-големи, отколкото се предвиждаше. Сега са 10% от БВП, а трябваше да бъдат малко над 6. Мит е, че в България осигуровките са ниски. Данък труд е 50%, а с повишението на вноските ще стане 53 на сто. За да влязат в джоба на един работник сто лева, работодателят трябва да плати още 50 лв. данъци и осигуровки. Като отидете в магазина, там пише, че стоката струва 100 лв. и още 20% ДДС, прави 120 лв. Ако разсъждаваме по същия начин, 100 лв. влизат в джоба, данък труд е 50,43 лв. Това е истината. Въобще не са ниски осигуровките.

- Почти двойно се намалиха от 2000 г. насам.

- Да, вярно е, но в резултат на това от 2000 до 2008 г. се увеличи три пъти средната заплата, а осигурените - с 500 000 души. Събраха се много повече приходи от тях, отколкото биха се събрали, ако не бяха намалени осигуровките. За сметките, които някои правят, колко много пари е загубил НОИ, всъщност е точно обратното - НОИ е получил 15 млрд. лв. повече приходи от това намаление. По икономика се учи т.нар. крива на Лафер - до един момент, когато се увеличават данъците, постъпленията в бюджета растат, но след това намаляват, защото при 100% данъци никой не иска да работи. Изкуството е да се намери точката, когато е най-благоприятно съотношението. Тези, които изчисляват как, като увеличим осигуровките,

ще повишим приходите, просто си мислят, че кривата е права, че заедно с по-високите осигуровки ще растат непрекъснато и постъпленията. Но не е така. Това е, както смятали млеконадоя - за един час десет литра, за два - двадесет, за десет - сто, ама кравата няма толкова мляко. Как да стане?

- А тези, които не си плащат осигурителните вноски?

- Основният проблем са двете ведомости. Това е най-често срещаната сива практика - официална заплата, върху която се плащат осигуровки и данъци, и доплащане в пликче. Това води до нелоялна конкуренция. Тук за нас начинът да се борим с това явление не е криминализирането на укриването на осигурителните вноски, а съвместни проверки на НАП и инспекцията по труда.

- Реална цел ли е пенсионна възраст от 65 г. за двата пола след плавно повишение?

- Предложението на работодателите беше за по-стръмна стъпка - с шест месеца. Макар че проблемът с ранното пенсиониране идва най-вече от инвалидните пенсии, а не от т.нар. трета категория труд. А пакетът от мерки за тях още не е внесен в парламента. Трябват и още стъпки. Нашата позиция е, че трябва да се укрепват и развиват и трите стълба на пенсионната система, не само солидарният. Световната практика сочи, че страните с най-добри пенсионни системи са именно с тристълбови такива. Имат задължителен капиталов стълб с индивидуални партиди. А при нас той вече не е задължителен. Всеки може да отиде и да се премести - подведен или осъзнат.

- И за вас това е грешка?

- Да. Тя частично се поправя с внесения от МС законопроект, но може да се направи още една крачка напред. Този фонд, в който гражданинът може да се премести, да стане държавен капиталов с индивидуални партиди, който да конкурира частните. Хората да имат право на избор на по-консервативно управление на парите. Така вторият стълб ще надгражда и допълва първия. Те не са алтернативи, за да се избира между единия и другия.

[Вестник Монитор](#)

✓ 100-членно жури избира победителите в „Икономика на светло“

Започна процедурата по гласуване, чрез която ще бъдат определени победителите в конкурса за Награди „Икономика на светло“ за 2014 г. Предпочитанията си към номинираните в три категории участници ще дадат 100-те члена на експертното жури, специално създадено за целта. В него участват 100 изявиени личности от областта на икономиката, научните среди, бизнеса, финансите, политиката, медиите, съобщиха от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Целта на конкурса е да открие стимулиращи примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сиви практики.

В категорията за нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика са номинирани финансовото и здравното министерства, както и НАП за въвеждането на ПИК кода. За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика чрез активна позиция са номинирани ИПИ, шефът на КНСБ Пламен Димитров и проф. д-р Стефан Петранов - ръководител на екипа за създаване на композитен индекс „Икономика на светло“. В третата категория се състезават медиите.

Резултатите от конкурса ще бъдат обявени на специална церемония на 22 юни.

[Вестник Сега](#)

✓ 1 май остава само празник на труда

1 май ще се чества официално само като Ден на труда. Депутатите отхвърлиха на първо четене предложението на Реформаторския блок на тази дата да се чества и Априлското въстание. Предложението бе подкрепено и от Патриотичния фронт, но гласовете не стигнаха. Повечето присъстващи от ГЕРБ гласуваха "въздържал се".

Иначе промените в Кодекса на труда, предложени от БСП, минаха с пълно единодушие на първото четене в залата. Почти пълна бе подкрепата и за промените на Министерския съвет - само един от 148 депутати гласува "против". Не стана ясно кой не подкрепи текстовете, защото гласуването не бе показано по групи.

Двата законопроекта на БСП и на кабинета бяха обединени в един и оттук нататък на второ четене ще бъдат гледани като един законопроект. Работодателят ще има право да уволнява едностранно служителите си само на основание, че са навършили пенсионна възраст. Някои административни тежести за малките и микрофирмите отпадат - като графиците за отпуските, правилници за вътрешен ред и др. "Според статистиката над 340 хил. микрофирми са със средна численост на персонала 1.8 души. Има редица разпоредби, които са нерелевантни към тази картина. Част от тях са създаването на документи за правилник на вътрешния ред или график на отпуските за фирми с по 2-ма заети - най-често съпруг и съпруга. Това е ненужна административна тежест", коментира пред "Фокус" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

[dir.bg](#)

✓ Различните отрасли в бизнеса ще плащат с 2%, 9% и 20% по-скъпа електроенергия

Бизнесът и парламентарната комисия по енергетика в спор колко точно ще се увеличи цената на електроенергията за индустрията от 1 юли. В сутрешния блок на ТВ "Европа" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев обяви, че цената на електроенергията ще поскъпне с 2%, но само за най-големите корпоративни консуматори. Останалите предприятия ще плащат ток с 20% по-висока цена. Председателят на ресорната парламентарна комисия Делян Добрев опроверга това.

Различните фирми ще имат различно увеличаване на цената на тока след по-малко от месец. По-голямата част от бизнеса ще плаща с 2% по-скъпа електроенергия, компаниите в сферата на услугите, както и моловете ще дават 9% повече, а единици ще са тези, които ще плащат 20% по-скъпа електроенергия, но все пак ще има и такива. Поскъпването е сериозно така или иначе. Точните цифри станаха ясни, след като председателят на комисията по енергетика Делян Добрев и този на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев влязоха в задочен спор в ефира на ТВ "Европа" заради увеличаването на цената на тока за бизнеса. Делян Добрев обясни, че 20-процентното увеличение ще засегне само определени компании, които се занимават със специфично производство. Крайното решение за цената на електроенергията ще се вземе от КЕВР в края на месеца. До тогава бизнесът ще проведе разговори с министъра на икономиката Божидар Лукарски, въпреки че комисията е независим орган и Лукарски не може да се меси в решенията им. Припомняме, че през седмицата и премиерът Бойко Борисов призова увеличението на цената на тока да се отложи поне с един месец, но от КЕВР с председател Иван Иванов от Реформаторския блок не взеха предвид мотивите му.

ekipnews.com

✓ Различните отрасли в бизнеса ще плащат с 2%, 9% и 20% по-скъпа електроенергия

Бизнесът и парламентарната комисия по енергетика в спор колко точно ще се увеличи цената на електроенергията за индустрията от 1 юли. В сутрешния блок на ТВ "Европа" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев обяви, че цената на електроенергията ще поскъпне с 2%, но само за най-големите корпоративни консуматори. Останалите предприятия ще плащат ток с 20% по-висока цена. Председателят на ресорната парламентарна комисия Делян Добрев опроверга това.

Различните фирми ще имат различно увеличаване на цената на тока след по-малко от месец. По-голямата част от бизнеса ще плаща с 2% по-скъпа електроенергия, компаниите в сферата на услугите, както и моловете ще дават 9% повече, а единици ще са тези, които ще плащат 20% по-скъпа електроенергия, но все пак ще има и такива. Поскъпването е сериозно така или иначе. Точните цифри станаха ясни, след като председателят на комисията по енергетика Делян Добрев и този на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев влязоха в задочен спор в ефира на ТВ "Европа" заради увеличаването на цената на тока за бизнеса.

Делян Добрев обясни, че 20-процентното увеличение ще засегне само определени компании, които се занимават със специфично производство.

Крайното решение за цената на електроенергията ще се вземе от КЕВР в края на месеца. До тогава бизнесът ще проведе разговори с министъра на икономиката Божидар Лукарски, въпреки че комисията е независим орган и Лукарски не може да се меси в решенията им. Припомняме, че през седмицата и премиерът Бойко Борисов призова увеличението на цената на тока да се отложи поне с един месец, но от КЕВР с председател Иван Иванов от Реформаторския блок не взеха предвид мотивите му.

[Списание Икономика](#)

✓ Да наложим българското на глобалния пазар

Най-добре похарчените пари са за образование, казва Данета Желева

Данета Желева е главен изпълнителен директор на Индустриален холдинг България АД от 2003 г., като от 1999 г. е член на Надзорния съвет на дружеството. Магистър по право от Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Била е десет години адвокат в Софийска адвокатска колегия. Член на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Член на УС на Сдружението на фамилияния бизнес в България, Член на УС на Фондация „Атанас Буров“. Омъжена, има две деца.

- Меря успеха ...

..не само с количествени, но и с качествени измерители. Успехът винаги е съпроводен с нарастваща отговорност към обществото като цяло.

- За мен е постижение...

..да налагаме български продукти и услуги на глобалния пазар. Гордея се с това, че повече от 60 години машини с марката «ЗММ България» се използват и продават в над 80 държави по целия свят, а морският бизнес дългосрочно формира една значима част от поминъка на страната ни.

- Бизнес лидерът е човек, който...

..умее не само да спечели доверието на хората, но и наистина да ги води успешно към целта.

Повече четете в бр. 50 стр. 34 на сп. "Икономика"

[Списание БГ Предприемач](#)

✓ 100 изявени личности избират носителите на наградите „Икономика на светло“ 2014 г.

Започна процедурата по гласуване, чрез която ще бъдат определени победителите в първото издание на конкурса за Награди „Икономика на светло“ за 2014 г. Предпочитанията си към номинираните в трите категории участници ще дадат членовете на експертното жури, специално създадено за целта, в което участват 100 изявени личности от областта на икономиката, научните среди, бизнеса, финансите, политиката, медиите.

Целта на конкурса е да открие стимулиращи примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сиви практики. По този начин АИКБ цели да повиши

обществената нетърпимост към неформалната икономика, да поощри предприемането на активни действия в тази посока и да популяризира градивната роля на бизнеса в обществото за подобряване на социално-икономическата среда.

Номинациите в конкурса за награди „Икономика на светло“ бяха определени, чрез отворена обществена анкета през месеците април и май, в следните три категории:

- За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата;
- За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция;
- За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост към неформалната икономика.

Резултатите ще бъдат оповестени на специална церемония, която ще се проведе на 22 юни. Номинираните в категориите ще получат грамота, а победителите – специално изработена за конкурса статуетка „Икономика на светло“.

В същият ден (22 юни) ще се проведе и Кръгла маса „ЗА икономика на светло“, организирана от АИКБ и Национален център "Икономика на светло".

По време на дискусиата ще бъдат представени и обсъдени:

- Актуализацията на ежегодно изчислявания Композитен индекс „Икономика на светло“ за 2014 г.;
- Мерките, предприемани от правителството и прокуратурата за ограничаване и превенция на сивия сектор.

В кръглата маса са поканени да вземат участие министър-председателя на Република България г-н Бойко Борисов, главният прокурор г-н Сотир Цацаров, министъра на финансите г-н Владислав Горанов, както и редица представители на държавните институции и администрацията, на социалните партньори, на структури на организираното гражданско общество, на академичната общност и медиите.

svobodennarod.com

✓ 100 членно жури избира победителя в конкурса „Икономика на светло“ за 2014г.

Целта на конкурса е да открие стимулиращи примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сиви практики. По този начин АИКБ цели да повиши обществената нетърпимост към неформалната икономика, да поощри предприемането на активни действия в тази посока и да популяризира градивната роля на бизнеса в обществото за подобряване на социално-икономическата среда.

Започна процедурата по гласуване, чрез която ще бъдат определени победителите в конкурса за Награди „Икономика на светло“ за 2014 г. Предпочитанията си към номинираните в три категории участници ще дадат 100-те члена на експертното жури, специално създадено за целта, в което участват 100 изявени личности от областта на икономиката, научните среди, бизнеса, финансите, политиката, медиите.

Целта на конкурса е да открие стимулиращи примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сиви практики. По този начин АИКБ цели да повиши обществената нетърпимост към неформалната икономика, да поощри предприемането на активни действия в тази посока и да популяризира градивната роля на бизнеса в обществото за подобряване на социално-икономическата среда.

Номинациите в конкурса за награди „Икономика на светло“ бяха определени чрез отворена обществена анкета през месеците април и май в следните три категории:

За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата – номинирани са:

- Министерство на здравеопазването на Република България - за предприетите реформи в здравеопазването, които да доведат до по-ефективно разходване на обществен ресурс, запазване размера на здравноосигурителните вноски и ограничаване на неформалната икономика в сектора;
- Министерство на финансите на Република България - за въвеждане на механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури, довел до ограничаване на измамите и увеличаване на събираемостта на данъка;
- Национална агенция за приходите - за осигуряване на възможност с безплатен персонален идентификационен код (ПИК) да се подават по електронен път данъчни и осигурителни декларации, както и да се проверява размерът на платените данъци и осигуровки и действителният размер на възнаградението, върху което е осигурен работникът.

За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция – номинирани са:

- Институт за пазарна икономика - за активна позиция и редица изследвания и анализи на икономически политики, водещи до ограничаване и превенция на неформалната икономика;
- Г-н Пламен Димитров - президент на Конфедерацията на независимите синдикати в България - за участие при изготвянето на препоръка на Международната организация на труда за формализиране на неформалната икономика. Г-н Димитров е докладчик на групата на работниците в разделите „Защита на работниците от неприемливи форми на работа“ и „Установяване и повишаване на минималните нива на социална защита“;
- Проф. д-р Стефан Петранов - ръководител на екипа за създаване на композитен индекс „Икономика на светло“ - за създаването на уникалния по рода си композитен индекс „Икономика на светло“ и участието му в редица разработки за изследване на неформалната икономика.

За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост спрямо неформалната икономика – номинираните са:

- БТВ Медия Груп - за детайлно подготвените разследващи репортажи, касаещи създаването на „офшорни“ компании, промени в законодателството и техният ефект върху изваждането „на светло“ на операциите на множество компании и публични лица;

- Васил Иванов и Марин Николов – разследващи журналисти на Нова телевизия - за разследваща журналистика и принос при разкриване на корупционни практики – предаване „Разследване“. Журналистите Иванов и Николов не само изваждат на светло сенчести практики, но и проследяват реакцията на институциите и обществото като цяло;

- Вестник „Капитал“ - за обективно отразяване на сиви практики и активна позиция за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

Резултатите ще бъдат оповестени на специална церемония, която ще се проведе на 22 юни. Номинираните в категориите ще получат грамота, а победителите – специалната статуетка на конкурса „Икономика на светло“.

Наградите „Икономика на светло“ са първото по рода си признание за постиженията в борбата с неформалната икономика в България. Събитието популяризира сред обществото както приноса на българските предприемачи, бизнесмени и политици за подобряването и развитието на бизнес средата, така и добрите практики за ограничаване и превенция на неформалната икономика в страната.

knnews.bg

✓ Журни от 100 изявени личности избира носителите на наградите „Икономика на светло“ за 2014 г.

Започна процедурата по гласуване, чрез която ще бъдат определени победителите в конкурса за Награди „Икономика на светло“ за 2014 г. Предпочитанията си към номинираните в три категории участници ще дадат 100-те члена на експертното жури, специално създадено за целта, в което участват 100 изявени личности от областта на икономиката, научните среди, бизнеса, финансите, политиката, медиите.

Целта на конкурса е да открие стимулиращи примери за успехи в борбата с неформалната икономика и да награди водещи институции и личности с активна позиция и принос в ограничаването на сиви практики. По този начин АИКБ цели да повиши обществената нетърпимост към неформалната икономика, да поощри предприемането на активни действия в тази посока и да популяризира градивната роля на бизнеса в обществото за подобряване на социално-икономическата среда.

Номинациите в конкурса за награди „Икономика на светло“ бяха определени чрез отворена обществена анкета през месеците април и май в следните три категории:

За нормативен акт или административна практика, които водят до ограничаване на сивата икономика и подобряване на бизнес средата – номинирани са:

∅ Министерство на здравеопазването на Република България - за предприетите реформи в здравеопазването, които да доведат до по-ефективно разходване на обществен ресурс, запазване размера на здравноосигурителните вноски и ограничаване на неформалната икономика в сектора;

∅ Министерство на финансите на Република България - за въвеждане на механизъм за обратно начисляване на ДДС при доставки на зърнени и технически култури, довел до ограничаване на измамите и увеличаване на събираемостта на данъка;

∅ Национална агенция за приходите - за осигуряване на възможност с безплатен персонален идентификационен код (ПИК) да се подават по електронен път данъчни и осигурителни декларации, както и да се проверява размерът на платените данъци и осигуровки и действителният размер на възнаградението, върху което е осигурен работникът.

За личност или организация, допринесла за ограничаване и превенция на неформалната икономика посредством активна позиция – номинирани са:

∅ Институт за пазарна икономика - за активна позиция и редица изследвания и анализи на икономически политики, водещи до ограничаване и превенция на неформалната икономика;

∅ Г-н Пламен Димитров - президент на Конфедерацията на независимите синдикати в България - за участие при изготвянето на препоръка на Международната организация на труда за формализиране на неформалната икономика. Г-н Димитров е докладчик на групата на работниците в разделите „Защита на работниците от неприемливи форми на работа“ и „Установяване и повишаване на минималните нива на социална защита“;

∅ Проф. д-р Стефан Петранов - ръководител на екипа за създаване на композитен индекс „Икономика на светло“ - за създаването на уникалния по рода си композитен индекс „Икономика на светло“ и участието му в редица разработки за изследване на неформалната икономика.

За журналист или медия, допринесли за промяна на обществените нагласи към нетърпимост спрямо неформалната икономика – номинираните са:

∅ БТВ Медия Груп - за детайлно подготвените разследващи репортажи, касаещи създаването на „офшорни“ компании, промени в законодателството и техният ефект върху изваждането „на светло“ на операциите на множество компании и публични лица;

∅ Васил Иванов и Марин Николов – разследващи журналисти на Нова телевизия - за разследваща журналистика и принос при разкриване на корупционни практики – предаване „Разследване“. Журналистите Иванов и Николов не само изваждат на светло сенчести практики, но и проследяват реакцията на институциите и обществото като цяло;

∅ Вестник „Капитал“ - за обективно отразяване на сиви практики и активна позиция за ограничаване и превенция на неформалната икономика.

Резултатите ще бъдат оповестени на специална церемония, която ще се проведе на 22 юни. Номинираните в категориите ще получат грамота, а победителите – специалната статуетка на конкурса „Икономика на светло“.

Наградите „Икономика на светло“ са първото по рода си признание за постиженията в борбата с неформалната икономика в България. Събитието популяризира сред обществото както приноса на българските предприемачи, бизнесмени и политици за подобряването и развитието на бизнес средата, така и добрите практики за ограничаване и превенция на неформалната икономика в страната.

komentator.bg

✓ Бизнесът настоява за още промени в Кодекса на труда

Кодексът на труда е остарял и не отговаря на сегашното положение на пазара. Това каза за Радио „Фокус“ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Той допълни, че трябва да отпаднат конкретни разпоредби, които са в тежест на бизнеса и даде пример с изискваните графици за ползването на годишните отпуски.

„Според статистиката над 340 000 микрофирми са със средна численост на персонала 1,8 души. При тях създаването на документи за правилник на вътрешния ред или график на отпуските за фирми с по 2-ма заети (най-често съпруг и съпруга) е една ненужна административна тежест и затова ние енергично подкрепяме тези задължения да отпаднат“, заяви още Васил Велев. В коментар за едnodневните трудови договори Велев заяви, че е необходимо по-ясно регламентиране на дейностите, за които ще важат и разширяване на обхвата. От Асоциацията на индустриалния капитал в България смятат, че и времето за което се сключват тези договори. трябва да е максимум 90 дни.

С внесените в парламента изменения в Кодекса на труда работодателите и бизнеса като цяло ще бъдат облекчени, каза още Васил Велев.

moreto.net

✓ Различните отрасли в бизнеса ще плащат с 2%, 9% и 20% по-скъпа електроенергия

Бизнесът и парламентарната комисия по енергетика в спор колко точно ще се увеличи цената на електроенергията за индустрията от 1 юли. В сутрешния блок на ТВ "Европа" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев обяви, че цената на електроенергията ще поскъпне с 2%, но само за най-големите корпоративни консуматори. Останалите предприятия ще плащат ток с 20% по-висока цена. Председателят на ресорната парламентарна комисия Делян Добрев опроверга това.

Различните фирми ще имат различно увеличаване на цената на тока след по-малко от месец. По-голямата част от бизнеса ще плаща с 2% по-скъпа електроенергия, компаниите в сферата на услугите, както и моловете ще дават 9% повече, а единици ще са тези, които ще плащат 20% по-скъпа електроенергия, но все пак ще има и такива. Поскъпването е сериозно така или иначе. Точните цифри станаха ясни, след като председателят на комисията по енергетика Делян Добрев и този на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев влязоха в задочен спор в ефира на ТВ "Европа" заради увеличаването на цената на тока за бизнеса.

Делян Добрев обясни, че 20-процентното увеличение ще засегне само определени компании, които се занимават със специфично производство.

Крайното решение за цената на електроенергията ще се вземе от КЕВР в края на месеца. До тогава бизнесът ще проведе разговори с министъра на икономиката Божидар Лукарски, въпреки че комисията е независим орган и Лукарски не може да се меси в решенията им. Припомняме, че през седмицата и премиерът Бойко Борисов призова увеличението на цената на тока да се отложи поне с един месец, но от КЕВР с председател Иван Иванов от Реформаторския блок не взеха предвид мотивите му.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](http://vestnik24.com)

✓ Калфин: Предлагаме по-добри условия за пенсиониране на полицаите

че това което се предлага на работещите е по-добро, отколкото сегашното положение. Това заяви самият той пред Дарик и посочи, че 52 години е възрастта, на която средно статистически полицаите се пенсионираат.

„Много малко хора от тази система се пенсионираат при първата възможност. Миналата година има един човек пенсиониран на 45 години, посочи министър Калфин. Той каза още, че повечето служители от системата на МВР се пенсионираат между 52 и 53 години. „Това е фактическата възраст. Предлагам по два месеца годишно да нараства и да стане 55 години след 13 години. Което значи, че тези които са над 42 години, ще пенсионираат по-рано от 55 години“, коментира Калфин.

Калфин обясни, че синдикатите искат служителите да получат правото да получат правото да се пенсионираат на 50 години и да имат възможност да работят след това.

"Това, за което се борят синдикатите е правото да имат по-рано право на пенсия, но да не го ползват. Пакетът предвижда още мерки, за които те отдавна се борят – примерно тези 27 години в системата, могат да се ползват, даже и да си напуснал службата. Този стаж ти дава възможност пак да се пенсионираш по-рано", обясни министър Калфин. По думите му в момента напуснеш ли системата – губиш всичко. Той уточни, че спор със синдикатите има единствено по отношение на възрастта за пенсиониране. "Ние не започваме сега и не поставяме ултиматуми", категоричен бе министър Калфин.

✓ От 29 юни приемат проекти на млади фермери

Приемът на проекти по мярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" ще започне на 29 юни, съобщи зам.-министърът на земеделието Васил Грудев.

Индикативният бюджет за този прием ще е 35 млн. евро, което е около половината от целия ресурс по мярката от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Младите фермери ще имат 1 месец за подаване на всички необходими документи за субсидията. Тя е общо 25 000 евро, които се плащат на 2 транша по 12 500 евро. Младите земеделски стопани могат да ползват безплатно услугите на националната служба за съвети в земеделието за изготвянето на бизнеспланове по проектите.

Очаква се огромен интерес към този прием, каза още зам.-министър Васил Грудев. В старата програма бяха подадени стотици проекти на млади фермери, които обаче не бяха одобрени заради изчерпвания бюджет.

Огромен е бил и интересът към приключилия на 8 юни прием по мярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства".

Както "24 часа" писа, подадени са 3360 проекта с инвестиции за над 2,1 млрд. лв. Исканата субсидия е за 1,1 млрд. лв., като индикативният бюджет по приема е само за 300 млн. лв.

"Първият анализ на проектите показва, че повечето са много качествени и в приоритетните сектори - животновъдство, плодове и зеленчуци, биоземеделие", каза Васил Грудев. До края на програмния период през 2020 г. всички средства за инвестиции от ЕС и националното подпомагане в земеделието и селските райони ще бъдат за около 17 млрд. лв.

✓ Без проблеми с финансирането земеделски проекти в този програмен период

В настоящия програмен период няма да имаме проблеми с качеството на проектите, които да получат своето финансиране. Това каза заместник-министърът на земеделието и храните Васил Грудев по време на дискусия за подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" по Програма за развитие на селските райони 2014 - 2020, като част от обучителен семинар, организиран от МЗХ във Враца, предаде "Фокус".

"Многократно сме заявявали нашата хипотеза за фокусиране на инвестициите в програмата. Това фокусиране следва да бъде идентично с фокусирането, което правим и по първия стълб с директните плащания. Използвайки обвързаната подкрепа, ще я насочим към тези интензивни сектори, които определихме като приоритетни - животновъдство, овощарство, зеленчукопроизводство и нишката за биологичното производство в Програмата за развитие на селските райони", посочи зам.-министър Грудев.

По думите му сумирайки и преглеждайки всички предложения и проекти на предварителен етап, които са подадени по мярката 4.1, предварително рамкирани са проекти от тези приоритетни сектори. "Това означава, че заложените критерии работят и с предимство ще се финансират проекти, в точно тези сектори, които определихме като приоритетни. На мен най-много ми се иска да можем да удовлетворим най-голям брой подадени проекти и именно това беше нашата идея, когато се намали прага на финансиране на отделен проект. Въпросът беше приет единодушно от Комитета по наблюдение на програмата, въпреки, че впоследствие породиха някои спекулации", обясни още зам.-министър Грудев.

Вестник Труд

✓ Падат задължителните графици за отпуските

Задължителните графици за отпуските, които работници и служители изготвят в началото на всяка година, отпадат. За това гласуваха единодушно депутатите на първо четене на поправките на Кодекса на труда. От 147 присъстващи в залата депутати „за“ отпадането на графичите гласуваха 147, като след това присъстващите в залата спонтанно започнаха да ръкопляскаат.

Отпадането на графичите с отпуските бе предложено от депутата от БСП Петър Кънев. Те бяха въведени по времето на първия кабинет "Борисов" по идея на тогавашния финансов министър Симеон Дянков. Тогава мотивът беше, че заради натрупан огромен брой дни неизползвани отпуски в държавната администрация при евентуални съкращения трябваше да се плащат огромни суми.

По предложение на Министерския съвет депутатите разрешиха вчера въвеждането на гъвкаво работно време, като се спазва 40-часовата работна седмица. Въвеждат се и едnodневни трудови договори за заетите сезонно в селското стопанство. Краткотрайните договори ще бъдат за не повече от 90 работни дни в календарната година, като очакванията са, че по този начин ще бъде регламентирана заетостта на между 60 и 100 хиляди, работещи в сивия сектор.

Върната бе и възможността за принудително пенсиониране от работодателя на служители, навършили пенсионна възраст.

✓ Влоговете на домакинствата растат, на фирмите намаляват

Докато спестяванията на домакинствата продължават да растат, фирмените влогове намаляват, сочи статистиката на БНБ. Повече от половината от депозитите на домакинствата са концентрирани в петте най-големи банки у нас. Банките продължават да бъдат много ликвидни, отчитат от Централната банка, цитирана от БНР. За първите четири месеца на годината печалбата на банковия сектор се е увеличила с 68 млн. лева и е достигнала 374 млн. лв.

Над 72 млрд. лева е общият размер на депозитите в края на април. Спестяванията на домакинствата продължават да растат и представляват повече от половината от всички влогове - над 42 млрд. лева. Близко половината от спестяванията на домакинствата (24,6 млрд. лева) са концентрирани в петте най-големи банки у нас.

Същото важи и за депозитите на правителството. От повече от 2,9 млрд. лева депозити в сектор „държавно управление“, 1,5 млрд. лева са в банките от първа група.

Разпределението на кредитния портфейл между групите банки е по-равномерно, макар че най-сериозните суми са в петте най-големи трезора. В кредитния портфейл намаляват кредитите към други финансови предприятия (257 млн. лв., 14.8%), към нефинансови предприятия (148 млн. лв., 0.4%) и жилищните ипотечни кредити (32 млн. лв., 0.4%).

Брутният размер на потребителските кредити остава на ниво от 8.8 млрд. лв. Натрупаната обезценка по кредитите и вземанията за първите четири месеца на 2015 г. е 244 млн. лв., което е с 10 млн. лева по-малко спрямо същия период година по-рано.

[Вестник Сега](#)

✓ ГЕРБ иска срок на процедурите за отнемане на лицензии за ток

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) да се произнася в разумен срок по откритите процедури за отнемане на лицензии, иска ГЕРБ. В момента ограничение няма и на практика КЕВР може да се бави с години.

И в момента три процедури по отнемане на лицензии "висят" в КЕВР от март м.г. Те са срещу "ЕВН България Електроснабдяване", "ЧЕЗ Електро България" и "Енерго-ПРО продажби" и бяха започнати от тогавашния шеф на комисията Боян Боев. В края на 2014 г. новата председателка Светла Тодорова обеща регулаторът да се произнесе "скоро". Последва нова рокада в ръководството на КЕВР, но очевидно и то не бърза да реши казусите.

"Добре е да се постави срок. Това обаче най-вероятно ще стане със следващите поправки в Закона за енергетиката, които ще влязат в парламента през септември. Тогава той ще се синхронизира с евроредирективи, свързани с либерализацията на пазара", съобщи за в. "Сега" председателят на енергийната комисия в НС Делян Добрев. Той обясни, че няма конкретно предложение. Според експерти обаче реалистичният срок КЕВР да приключва производства по отнемане на лицензи не е кратък, а е 1-2 години.

Въпросът е дискуссионен. "От една страна, е редно да има такъв срок, за да се знае, че КЕВР не е едно плашило", коментира председателят на енергетиците към КНСБ Божидар Митев пред в. "Сега". По думите му, когато се открие процедура по отнемане на лицензията на някое от дружествата, се започва натиск и се "обикалят министри". Добре е при стартирането на такава процедура в дебатите по нея трябва да участват синдикатите и работодателите, смята Митев.

С промените в закона е добре да бъдат уточнени действията, ако се стигне до отнемане на лиценз. В момента според Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката в такива случаи се назначава т. нар. особен управител, който гарантира, че потребителите няма да останат на тъмно. Но според експерти текстовете имат нужда от прецизиране.

✓ България трябва да усвои 2 млрд. евро пряко сили до края на годината

"Околна среда" и "Регионално развитие" могат да загубят най-много пари от еврофондовете

До края на годината България трябва да представи пред ЕК разходи в размер на близо 2.1 млрд. евро, за да не загуби средства от старите оперативни програми. Отсега е ясно, че бюджетите няма да бъдат усвоени напълно, като премиерът Борисов е задал като цел да бъде постигнато ниво от поне 90%.

При оперативните програми 10% неизпълнение би означавало страната ни да изпусне около 667 млн. евро от бюджета на ЕС, става ясно от справка на екипа на вицепремиера Дончев за напредъка по еврофондовете до края на месец май. Наред с ударното разплащане на проекти по стария програмен период министерствата трябва да движат паралелно процедури и по новия програмен период.

Мобилизацията на администрацията в остатъка от годината следва да е максимална, за да няма загуба на средства. За сравнение - от началото на програмния период до края на май по всички оперативни програми са сертифицирани общо 4.4 млрд. евро, а само за оставащите 6.5 месеца България трябва да заяви пред ЕК за плащане 2.1 млрд. евро. Близко половината от тези средства вече са реално усвоени, но тепърва ще трябва да се проверяват и заверяват от МФ. От данните става ясно, че докато в някои министерства бюджетите са почти изпълнени, други трябва да направят чудо, за да не загубят крупни суми.

Най-много в оставащите месеци имат да навакват оперативните програми "Околна среда" и "Регионално развитие". При "Околна среда" до момента са сертифицирани разходи за 728 млн. евро. В оставащите месеци следва да се отчетат 667 млн. евро допълнително, за да няма загуба на средства. Една от причините за изоставането е формална - по тази програма авансовите плащания са големи, но по регламент се отчитат при приключването на проектите и това намалява сумата. От МОСВ твърдят, че ще успеят да надхвърлят 90% усвояване на средствата, а отделни неизпълнени дейности ще бъдат прехвърлени към новия програмен период, за да не тежи завършването им на националния бюджет. Като рискови по програмата в момента се оценяват 11 проекта в сектор водоснабдяване и 3 в сектор отпадъци.

Ниско ниво на усвояване отчита и програма "Регионално развитие". До момента по нея са сертифицирани разходи за 845 млн. евро при общ бюджет от ЕС от 1.36 млрд. евро (62.09%). Като високорискови тук се оценяват 32 проекта на обща стойност 519 млн. лв. Ресорното министерство обаче взе мерки още в края на годината, като позволи обявяване на обществени поръчки за проекти от резервния списък. Готовност за стартиране на дейности има по нови проекти на общини на обща стойност 118.5 млн. лв. С тези мерки МРРБ очаква при приключването на програмата загубата да е сведена до 33 млн. евро.

Проблеми с отделни проекти има и по Оперативна програма "Транспорт", която дълго време вървеше изпреварващо, но възникнаха сериозни забавяния при отделни проекти. Към 31 май по нея са сертифицирани 1.1 млрд. евро, а до края на годината трябва да бъдат одобрени и пратени в Брюксел заявки за още 497 млн. евро. Транспортното министерство вече реши да иска от ЕК позволение да вдигне процента на европейско финансиране по програмата, което ще улесни усвояването на сумите. И тук обаче ще се наложи прехвърляне на дейности в новия програмен период, като довършването на Западната дъга на софийския Околовръстен път и жп проекта "Пловдив-Бургас". Транспортното министерство трябва да търси допълнително 130 млн. евро финансиране за 2016 г. за проекти, които няма да могат да приключат през 2015 г. С най-високо ниво на усвояване на средствата е Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", където е сертифициран 82.2% от общия евробюджет от 1 млрд. евро и до края на годината остават само 183 млн. евро.

✓ 9 причини да се разминават бизнесът и висшето образование

У нас преподаването все още е разделено от научната дейност, а съвместната работа на изследователи и фирми е по-скоро изключение

Как да се стимулират студентите да развият своята изобретателност, а обучението им да допринесе за повишаване на благосъстоянието на обществото? Как университетите да развият научната си дейност, а изследванията им да се използват за реалните нужди на икономиката? Тези въпроси стават ключови с оглед на редица нови международни изследвания, отреждащи икономическа преднина на тези държави, които отрано посвещават учениците си в тайните на предприемачеството и иновациите.

В България нуждата от промяна в системата идва и от други фактори - безработицата сред висшите, липсата на връзки с бизнеса и многото атрактивни възможности за обучение зад граница. За да ни улесни в този процес, нашето просветно министерство поиска от ЕК и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) критичен външен преглед на препятствията пред системата на висшето образование. Съдейки по резултатите от направеното през март-май 2014 г. изследване на предприемаческата мисия на университетите у нас, може да заключим, че възможностите за развитие са много, но за момента просто ги пропускам.

В проучването са участвали 5 наши вуза - Икономическият във Варна, Техническият, Лесотехническият и Минно-геоложкият в София и Русенският университет "Ангел Кънчев". Още 15 висши училища пък са отговорили на онлайн въпросници. В резултат на това от ОИСР са открили 9 наши слаби места.

На първо място, външните експерти са констатирали липса на ясно дефинирана роля на висшите ни училища в насърчаването на иновациите и предприемачеството. У нас има най-различни политически документи и оперативни програми, свързани с участието на вузовете в икономиката на знанието. Няма обаче обща политическа рамка, която да обединява разнообразните мерки. Под "иновативен и предприемачески" университет у нас се разбира предимно такъв, осигуряващ подкрепа на стартиращи предприятия, докато организационният капацитет, връзките с външните фактори и лидерството все още не се схващат като част от общата концепция, отчитат от ОИСР. Участието на вузовете ни пък в процеса на интелигентна специализация е маргинално, в резултат на което те не са напълно наясно с възможностите за финансиране. Само отделни университети имат активна роля - например за създаване на ключови промишлени клъстър, а останалите като цяло нямат информация по въпроса.

Друг проблем е наследен от комунизма - разделянето на преподаването от научната дейност. Научните разработки все още се осъществяват от БАН, а висшите училища изпитват затруднения при усвояване на институционалното финансиране за научна дейност. Като голям недостатък е отбелязано и че голяма част от обмена на знания между висшите училища и техните външни и бизнес партньори, например сътрудничеството между университетски изследователи и местни фирми, се извършва от отделни личности. Без ясно изразено лидерство в това сътрудничество обаче ползите от големия брой проекти, често финансирани от ЕС, рискуват да останат ползи само за отделния индивид, без ефект за университета като цяло, смятат от организацията.

Трудностите в организацията на стажовете са другата черна точка. Когато студент си търси самостоятелно стаж, от фирмата са готови да му дадат бележка за проведена практика, но не и да го вземат действително на стаж, отбелязват експертите. Студентите са недоволни, че им се възлагат рутинни задачи, няма и обсъждане на стажа им по време на учебните занятия. Само тези, които намират практика с помощта на свой преподавател, имат към кого да се обърнат за съвет по време на стажа. Въпреки че поотделно много представители на академичната общност подкрепят предприемачеството в техния вуз, като цяло то не е част от стратегическите интереси на ръководството. Много наши студенти са запознати с възможностите за собствен бизнес, които предлагат някои капиталови фондове за начално и рисков кредитиране, но връзките на тази предприемаческа екосистема у нас с висшето образование са силно ограничени.

Не на последно място, от организацията забелязват и "системни пречки пред повишаването на привлекателността" на родните университети. Студентите, които предпочитат да учат в чужбина, се увеличават. Незаетите места в нашите висши училища през 2013-2014 г. са 8000, или 11.3% от общата бройка, отчитат от там. Сътрудничеството между вузовете е неясно, като често има съперничество за откриване на нови факултети, катедри и учебни програми. Докторските програми са много, като има риск предлагането им да се превърне в източник на допълнителен доход вместо в начин за разширяване на научноизследователската дейност. И още констатации от ОИСР - дейностите за насърчаване на предприемачеството не са част от акредитационния процес, организацията на учебните програми според нуждите на местната икономика е тромава и нерентабилна...

Срещу това експертите отправят 3 препоръки към държавата и 10 към университетите. Съветите са да създадем Национален съвет по иновации във висшето образование, който да идентифицира пречките пред иновационните проекти, както и фонд, финансиращ на проектен принцип пилотни проекти на университетите. За да подобрим висшето си образование, следва да разработим и система за лесен достъп до подкрепа за начеващ бизнес от академични

преподаватели. Висшите училища пък трябва да ревизират стратегическите си документи, да инвестират в създаването на координационни механизми за подкрепа на предприемачеството, каквито са например сегашните центрове за предприемачество.

Сред препоръките са още вузовете да въведат обучение по предприемачество за всички студенти от различните факултети и нива, както и да стимулират привличането на външни участници, например с нови критерии за възнаграждения за такива, които допринасят за иновационната им програма. Сред най-важните неща, които следва да направят университетите, са да изградят стратегически партньорства с випускниците, които са ключов ресурс за насърчаване на организационни промени и развитие, както и да превърнат стажовете в неотменно право на всеки студент и да му осигурят подкрепа - като информация преди стажа, напътствие и насърчаване по време на самата практика и като повод за размисъл след нея.

Някои от тези препоръки намират отговор във вече подготвени промени в Закона за висшето образование. В тях се предвижда вузовете задължително да включат в програмите си курсове по предприемачество, които да бъдат свързани и с кариерните центрове. Пари за наука занаят се очаква да се дават не за абстрактни изследвания, а за полезни за икономиката открития. В обучението пък трябва да се включат и практически дейности по отношение на иновациите, а в бордовете на висшите училища да влязат представители на бизнеса, но не проформа, а с реално участие в оценяването на университетските специалности и дейности. Обещания, които предстои да видим кога и как ще се изпълнят.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Задължителните графици за отпуски ще отпаднат**

Депутатите приеха на първо четене и въвеждането на едnodневните трудови договори

Задължението на работодателите за изготвяне на графици за ползването на отпуските ще отпадне след промени в Кодекса на труда. Парламентът прие на първо четене това предложение на депутата от БСП Петър Кънев със 147 гласа "за". Останалите по-съществени промени, които бяха одобрени, са възстановяването на действащата до 2012 г. възможност работодателите да прекратяват с предизвестие трудовото правоотношение с лицата, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, въвеждането на гъвкаво работно време и на едnodневните трудови договори за не повече от 90 работни дни за земеделските работници.

По-малко бюрокрация

Графичите за отпуски през 2010 г. бяха въведени по време на предишния мандат на ГЕРБ заради натрупания голям брой дни неизползвани отпуски в администрацията, които трябваше да бъдат заплатени от държавата при съкращения. В мотивите на депутатите от БСП за отмяната на графичите е записано, че те трябва да отпаднат "като неработещ текст", и в крайна сметка предложението беше одобрено единодушно.

Друго предложение на БСП е да се увеличи срокът за уведомяване на НАП за всеки сключен трудов договор от три на седем дни. Мерките, насочени конкретно за микро- и малките предприятия, предвиждат също да отпадне задължението за предварително писмено уведомяване на инспекцията по труда за удълженото работно време и за предварително съгласуване със синдикатите. Работодателите ще могат отново да прекратяват с предизвестие трудовия договор с лицата, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, като целта е да има равнопоставеност между работещите по трудово и служебно правоотношение. Отпада и изискването работодателят да утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието, тъй като това вече е уредено в Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

По-гъвкави договори

На пленарното заседание в петък бяха одобрени и предложенията за промяна в Кодекса на труда, внесени от правителството. Със 151 гласа "за" се прие въвеждането на едnodневни трудови договори за земеделските работници. Те важат само за заети в растениевъдството и само за дейности, които не изискват специална квалификация. Работодателите няма да се налага да изпращат уведомления в Главната инспекция по труда, да пишат длъжностни характеристики и да издават заповеди за уволнение. Работникът ще се осигурява само във фонд "Пенсии" и фонд "Трудова злополука и професионална болест", а времето по този вид трудов договор няма да се признава за трудов стаж.

Въвежда се и гъвкаво работно време с цел съвместяване на трудовите и семейните задължения на работника или служител при спазване на 40-часовата работна седмица. Работодателите ще могат да определят работното време с променливи граници, а работникът/служителят ще може да отработва неотработеното дневно работно време извън времето за задължително присъствие. Мярката е предназначена най-вече за родители с малки деца.

Всяко предприятие ще трябва да води и трудово досие на своите работници и служители. Досието се създава при постъпване на работа и в него се съхраняват документите, свързани с възникването, съществуването и прекратяването на трудовото правоотношение. Още една промяна е, че времето на неплатен служебен или творчески отпуск ще се зачита за трудов стаж.

И четирите внесени законопроекта на "Атака" не бяха приети: едното им предложение беше при пенсиониране учителите да получават толкова месечни заплати, колкото години стаж имат. По-рано през седмицата ресорната комисия по труда и социалната политика вече прие те да имат право на 10 заплати. Второто беше минималната заплата да не е по-ниска от средната минимална заплата в целия ЕС. Третото искане беше за по-лесна процедура за работниците, които не са получили заплатите от своя работодател. Четвъртото е българските работници да са с предимство при наемане на работа, ако има кандидати с друга националност. Предложението на Реформаторския блок за празнуването на 1 май заедно с Международния празник на труда като национален празник по повод годишнината от избухването на Априлското въстание също беше отхвърлено.

✓ Какво ще се промени за длъжници и кредитори с новите текстове на ГПК

Всички имоти, автомобили и по-скъпо имущество ще се оценяват от вещи лица. Това може сериозно да увеличи задълженията на длъжниците

Преди седмица на сайта на Министерството на правосъдието беше публикуван проект за промени в Гражданския процесуален кодекс (ГПК). Те засягат съдебното изпълнение по дела за връщане на дългове, като се дава по-голяма закрила на тези за неплатени заплати и обезщетения от работодатели. Мотивите за много от предложенията са повече защита на длъжниците, както и намаление на някои такси. Би трябвало като цяло съдебното изпълнение и изплащането на дългове да се улесни, а покупките на имоти на длъжници да станат достъпни с банков кредит. Някои предложения е спорно дали няма да попречат в процеса на събиране, а други изглеждат практически неприложими, без допълнителни наредби и промени в други закони. Все пак не бива да се забравя, че от съдебното изпълнение не се възползват само монополисти на битови услуги, фирми за бързи кредити и банки, срещу които често има популистко говорене.

Изпълнението прави лесно събираеми парите за издръжка на деца, обезщетения от застрахователи, неплатени възнаграждения от работодатели. То позволява да се получат забавени плащания по търговски сделки на много малки и средни производители, които иначе биха фалирали и оставили служителите си без работа. Текстове в ГПК важат и за частните съдебни изпълнители, и за държавните.

Предвижда се след като промените влязат в сила, те да важат за всички нови дела. Правилата ще са валидни за всички бъдещи продажби, след като се приемат и обнародват, независимо дали търговете са по стари или нови дела. Проектът е отворен за мнения на сайта на правосъдното министерство, той може да се променя и след като бъде приет от правителството и внесен в парламента.

Ето основните предложения, които засягат длъжници, вискатели и кандидат-купувачи на вещи и имоти.

Какво ще се промени:

- Изпълнителното дело ще се спира с внасяне на 20% от дълга, вместо 30%.

– За определяне на началната цена на имоти, автомобили, плавателни и летателни апарати, както и вещи на стойност над 5000 лв. задължително ще има вещо лице. Разходите за вещо лице ще се внасят първоначално от вискателя, но накрая ще са за сметка на длъжника. Не е уредено как ще се определя дали стойността на тези активи е над този праг.

- Всяка от страните по делото – вискателят, който е кредитор, и длъжникът, ще могат да оспорят оценката и да поискат нова. Условието е да внесат пари за нова експертиза. Разходите по нея в крайна сметка ще поеме длъжникът, макар че е разумно да се предвиди разносните за извършването на новата експертиза да са за сметка на този, който я е поискал.

- Началната цена за продажба на имоти и движими вещи на първия търг ще е 85% от оценката, вместо 75% сега.

- При неуспешен първи търг началната цена за втория ще е 90% от тази на първия опит за продажба. Сега тя е 80%.

- Всеки кандидат-купувач ще има право да подаде само една писмена оферта с предложение, заедно с внесен задатък. Той е 10% от началната цена. Сега се допускат няколко предложения, ако са в отделни пликове и със задатък към всеки.

- Писмените оферти за покупка не могат да бъдат с повече от 30% по-високи от началната цена. Например – с начална цена от 50 хил. лв. за апартамент, офертите не могат да са за повече от 65 хил. лв. По настоящите правила няма горна граница.

- Устното наддаване ще бъде на стъпки от половин задатък, т.е. 5% от началната цена. Сега стъпката е цял задатък от 10%.

- При спечелен търг купувачът ще може да внесе парите до 14 дни, вместо до 7, както е сега. Промяната би трябвало да позволи по-лесна покупка на имоти с кредит.

– Ограничаване на поемането на дела от съдебни изпълнители в райони, различни от местоживеенето на длъжника и регистрацията на имотите му, за които ще се иска продажба. Предвижда се делата да се дават на съдебни изпълнители според регистрацията на имотите и вещите, за които се иска продажба, както и по адрес на длъжника. Изключение ще са дела за издръжки на деца, заплати и обезщетения за работа, по които вискателят може да избере район според своя адрес. Това значи, че ако банка търси дълга си от неизряден платец от Шумен, и неговата собственост е там, трябва да се използва съдебен изпълнител от района на Шумен. Но ако служител от Смолян съди работодателя си, който е от Пловдив, служителят може да избере дали да образува делото в Смолян или в Пловдив.

– Отново се предлага да се въведе електронен заповор. В момента при 28 банки и клонове на чужди банки таксата за налагане на заповор върху сметки във всичките е 504 лв. Те се добавят към дълга и се плащат от длъжника. С електронен заповор таксата за заповор ще е само 18 лв.

- Третото лице по ГПК ще има една седмица срок след връчването на заповорното съобщение да обяви признава ли вземането, готово ли е да плати, има ли претенции от други лица върху същото вземане, както и дали е наложен заповор върху него. Сегашният срок е три дни (дните са календарни, но ако последният от тях е неработен, за краен срок се смята първият присъствен ден). Предвижда се третото задължено лице да съобщи на съдебния изпълнител дали превежда възнаграждението по банкова сметка на длъжника, в коя банка и какъв е размерът на заплатата. Според определението на ГПК "трето лице" е гражданин или организация, която има дълг към длъжника по делото – например работодател, който плаща заплатата.

- Ще бъде уредено приключването на изпълнителното производство, след като се платят всички дългове и разноси по него. Тогава съдебният изпълнител служебно ще вдига всички наложени заповори и възбрани.

- Променя се размерът на дохода, който не може да се заповорира. При възнаграждение в размер до 600 лв. на месец се събира 1/3 от горницата над минималната заплата. Ако длъжникът има деца, които издържа, заповорът е върху една четвърт или 25% от разликата между минималната заплата и 600 лв. на месец. Сега заповор се прави върху разликата между 300 лв. и горницата до 600 лв. От 1 юли минималната заплата е 380 лв.

- Определя се доход, получаван по банкови сметки, който не може да се секвестрира. Досегашните правила се запазват, предвижда се несеквестрируеми да останат помощи и обезщетения, които са получени до месец преди налагането на

запора. Т.е. няма да има как да ви вземат пари от майчинство, които са преведени по сметка две седмици преди да се наложи запор, например.

- Помощи и обезщетения в пълния им размер не могат да се запорират, както и пенсия до размера на минимална заплата. Изключение са делата за издръжка. Такива разпоредби има и сега, но не е решен въпросът как съдебният изпълнител да научава, че по сметката постъпват майчински и помощи още преди да я запорира. Предвижда се банката да съобщава на съдебния изпълнител, че по тази сметка постъпват майчински, помощи и/или пари за издръжка. Технически погледнато, банките имат начин да следят основанието за превода – дали са пари за заплата, издръжка, майчински. Практическата ни проверка обаче показва, че това почти не се прави. Разпоредбата косвено би ги задължила да обръщат внимание и да съобщават за несеквестируеми доходи.

Предложенията за промени в ГПК можете да намерите на сайта на правосъдно министерство, а до 18 юни се приемат мнения по тях. Ако сте забелязали други последици от предложенията и искате да споделите за проблеми по сегашния кодекс, можете да пишете и в коментарите под текста.

✓ **Инвеститорите изтеглят капитали от развиващите се пазари**

Ръстът на долара и доходността по еврооблигациите насочват капиталите към развитите държави

Фондовете за инвестиции на нововъзникващите пазари са отчели през миналата седмица най-голямото изтичане на капитали от финансовата криза насам, пише Financial Times. Според данните на специализираната фирма EPFR тези фондове са загубили общо 9.3 млрд. долара, което е най-голямата сума за такъв период от 2008 г. По-голямата част от тези капитали са изтеглени от фондове за инвестиции в китайски акции. Те са изгубили 7.1 млрд. долара, след като предишните три седмици отчитаха силно повишение. През последната седмица на май дори беше отчетен рекорд от 4.6 млрд. долара инвестиции в китайски акции. От фондове в Латинска Америка са изтеглени 442 млн. долара, а от други развиващи се пазари – още 829 млн. долара.

Пренасочване на капитали

Нововъзникващите пазари са поставени под натиск в последно време заради поскъпването на щатския долар, което обикновено води до насочване на инвестициите извън валутите на развиващите се държави. В случая страдат и облигациите на тези пазари, тъй като повишената доходност по германския държавен дълг и подобрените данни за икономиката на САЩ карат инвеститорите да преосмислят експозициите си към ценни книжа с по-нисък рейтинг. "Пазарите все повече реагират на опасенията, че високият курс на долара и доходността по еврооблигациите ще предизвикат преместване на активи на развитите пазари, което означава отлив от развиващите се икономики", отбелязват анализаторите от Societe Generale.

Друг фактор е икономическото забавяне в много развиващи се пазари, особено Китай. През миналата седмица Световната банка предупреди, че развиващите се икономики са изправени пред структурно забавяне, което може да продължи години. Китайските фондови пазари, които са най-силно засегнати от отлива на капитали, сами по себе си създават притеснения за инвеститорите. Въпреки забавянето на реалната икономика основните индекси на борсите в Шанхай и Шенжен са нараснали повече от двойно за последните 12 месеца. Това прави китайските борси най-добре представящите се в света.

Нов балон

Този ръст обаче се характеризира с откриване на милиони нови сметки за търговия на дребно и бърз ръст на задлъжнялостта. Това води до страхове, че става дума за нов балон. Пазарната капитализация на компаниите в индекса Shanghai Composite достигат 25.7 пъти годишните печалби спрямо 9.7 пъти преди година. Листнатите на вътрешните пазари компании са средно 38% по-скъпи от конкурентите им, търгуващи се на борсата в Хонконг.

През миналата седмица операторът на пазарни индекси MSCI взе решение да не включва акциите от континенталните китайски борси в своя световен показател на нововъзникващите пазари заради неуредени въпроси с достъпа до информация. Ако MSCI беше взел обратното решение, това щеше да накара фондовете да купуват активно китайски акции. Анализатори от банка ANZ отбелязват, че решението на MSCI също може да е фактор за изтичането на капитали от Китай заедно с повишената волатилност на местните пазари.

✓ **Бизнесът отписва 6.1% от приходите си заради закъснели плащания**

Финансовите затруднения и умишленото забавяне са основните причини за ненавременното издължаване в България

Над половината фирми в България биха могли да наемат повече служители, ако клиентите им се разплащаха с тях по-бързо. Това показват данните от проучване на шведската компания за управление на кредити и финансови услуги Intrum Justitia сред близо 9000 дружества в 29 страни. Според резултатите средно за Европа това се отнася за една трета от бизнеса, или 8 млн. компании.

Забавените плащания са и причина бизнесът в Европа да отписва годишно по 3.1%, или 289 млрд. евро от приходите си. За България делът е двойно по-голям – 6.1%, което е и сред най-високите стойности на континента.

Сериозни последици

Отделно от това 40% от компаниите на континента посочват, че неспособността на клиентите им да плащат навреме оказва задържащ ефект върху собствения им растеж, а една трета (31%) дори виждат в закъснените плащания заплаха за съществуването си.

Въпреки сериозните последици от забавените плащания върху дейността им обаче сравнително малка част от дружествата вземат мерки за защита. Най-често срещаният способ е изискването на предварително заплащане, което практикува всяка втора компания (47%). Около една трета от бизнеса използва кредитни проверки на клиентите си (35%), а 14% от компаниите изискват банкови гаранции. Инструменти като специализирани услуги по събиране на вземанията

или факторинг обаче са доста по-малко разпространени – ползват ги съответно по 21% и 5% от дружествата, а една четвърт от бизнеса (25%) не се защитава по никой от тези начин срещу забавени плащания.

Финансови проблеми и умишлено бавене

Основната причина за забавянията и в България (84%), и общо за Европа (70%) са финансовите затруднения на длъжниците. Близко две трети от компаниите на континента обаче посочват като фактор и умишленото бавене на плащания от страна на клиентите им – с такъв проблем са се сблъскали 60% от дружествата средно за Европа и 64% от бизнеса в България. Най-сериозни са закъсненията в плащанията в публичния сектор, докато забавянията при корпоративните и при индивидуалните клиенти са по-малки. В България средният срок, договарян за разплащане с клиенти от публичния сектор, е от порядъка на 33 дни, докато плащанията обикновено се извършват в срок от 52 дни.

Отделно от това всяка втора европейска компания (49%) посочва, че клиентите ѝ са искали от нея да приеме по-дълги срокове за разплащане. Съотношенията варират по страни, като в България такива искания са получавали 16% от дружествата, докато в Испания например делът е 83%.

По думите на главния изпълнителен директор на Intrum Justitia Ларс Волунг историческото наливане на ликвидност от страна на централните банки не е съумяло да подкрепи инвестиционния растеж и свързаното с него създаване на нови работни места. Нещо повече – на фона на изливането в банковите системи средства всяка десета компания в Европа е обмисляла финансиране от небанкови източници като crowd funding, бизнес ангели, рисково финансиране и т.н. Подобни алтернативи са разглеждали 24% от дружествата в Източна Европа и 18% от компаниите в България.

✓ Депозитите на бизнеса намаляват през април

Това може да е начало на по-активно инвестиране на свободните средства заради спада на лихвите по влоговете

Бизнесът е започнал да ползва спестяванията си, показват данните на Българската народна банка (БНБ) за април. Само за месец намалението е с 0.9 млрд. лв., от които 400 млн. са изтеглени от левовите сметки на предприятия, а останалите са депозити на самите кредитни институции. Това може да е симптом за отблокиране на инвестиционни проекти, задържани през последните години на икономическата несигурност, но би могло да е и преориентиране към по-доходоносни инвестиции след значителния спад на лихвите по депозитите. Той е същият и за домакинствата, които обаче продължават да трупат средства във влоговете си.

Печалбите на банките растат

Публикуваните в петък данни за състоянието на банковата система към 30 април затвърждават впечатлението за сектор с растящи печалби и висока капиталова адекватност (22.30% за март). Ако в края на тримесечието банките отчитаха 285 млн. лв. печалба, месец по-късно резултатът от дейността им достига до 374 млн. лв. Това е положителна новина, тъй като за предстоящите догодина стрес тестове, кредитните институции ще се нуждаят от буфери, които могат да натрупат само през генерираната печалба. Тя идва не толкова от подобрение в кредитирането, колкото от свиването на разходите за обезценки на лоши кредити. Натрупаните обезценки по кредити в края на април са 244 млн. лв. при 254 млн. лв. година по-рано, което значи, че лошите кредити не растат, а портфейлите се прочистват.

Банките съумяват да увеличат печалбите си и заради по-ниския разход за лихви по депозитите. Това освен по линия на по-ниската доходност, която предлагат, се получава и заради намалението на вложените в тях средства.

Фирмите харчат, домакинствата спестяват

Статистиката на БНБ отчита 72.2 млрд. лв. общо депозити в края на април при 73.1 млрд. лв. към 31 март. Това е с 0.9 млрд. лв. по-малко. От тях 400 млн. лв. е намалението основно от левовите сметки на бизнеса. В края на март той държеше 17.2 млрд. лв. по депозити, от които 9.97 млрд. в левове и 5.5 млрд. в евро. Месец по-късно данните са за общо 16.8 млрд. лв. фирмени депозити, от които 9.69 млрд. в левове и 5.4 млрд. в евро.

"Изменението на депозитната база се дължи главно на бизнес активността за периода", посочват от централната банка, или според експертите ѝ тегленето на средства е било с цел инвестиции и обезпечаване на производство в по-големи обеми. Това изглежда логично на фона на успокоението в икономиката с растеж на brutния вътрешен продукт от 2%, който е по-голям от очаквания през първите месеци на годината.

Възможно е обаче върху решенията на бизнеса да са повлияли и ниските лихви по депозитите, които в левове вече носят под 1% годишно. Вариант за по-висока доходност са взаимните фондове, чиито активи в края на миналата седмица са 852 млн. лв. (без фондовете извън Българската асоциация на управляващите дружества, БАУД). Не е изключено за намалението на парите по депозитните сметки на бизнеса да има и друга причина, имайки предвид тенденцията на изнасяне на депозити зад граница, наблюдавана например в Гърция през последните месеци.

Въпреки че лихвите по депозитите се снижиха и за домакинствата, те продължават да трупат във влоговете си сметки. В края на април там има 42.3 млрд. лв., или с 81.7 млн. лв. спестени повече само за един месец.

Активите на банките се свиват

Статистиката на БНБ към април отчита намаление на активите в банковата система от 86.1 млрд. лв. на 85.1 млрд. лв. Това също е отражение на "нормалната бизнес динамика", посочват в анализа си от централната банка, като допълват, че паричните наличности и салдата в централната банка са се увеличили с 429 млн. лв. до 12.3 млрд. лв., а инвестициите в дългови ценни книжа са намалели с 468 млн. лв. В края на април балансовият собствен капитал се е понижил с 265 млн. лв. до 10.9 млрд. лв. основно в резултат от изплащане на дивиденди.

✓ Правят инкубатор за наука и бизнес идеи

"София тех парк" ще бъде готов до края на годината

Предоставят безплатни счетоводни и правни услуги на проходащи предприемачи

На бившите военни терени известни като "4-ти км" в столицата кипи бурно строителство. Поне 5 строителни бригади работят по изграждането на "София тех парк" - единствения по рода си научно-технологичен парк в България. На площ от около 300 дка край паркови площи, алеи, спортни площадки и паркинги ще се издигнат няколко сгради, които ще подслонят стартиращи иновативни компании, приложно-изследователски лаборатории, дискуссионни и лекционни форуми и зали за демонстрации на нови технологии.

Държавното дружество "София тех парк" беше учредено през 2012 г., а негов принципал е Министерството на икономиката. Реалното строителство започна в средата на 2014 г. и се очаква да бъде завършено до края на тази година. Това е и крайният срок за усвояване на близо 50 млн. евро безвъзмездна помощ, получена по ОП "Конкурентоспособност". "Всъщност проектът "София тех парк" не приключва, а започва в края на 2015 г.", казва Елица Панайотова, изпълнителен директор на дружеството. С построяването на сградите и тяхното оборудване се дава старт на реалното съществуване на научно-технологичния парк.

През втората половина на годината трябва да бъдат подбрани и сключени договорите с фирмите, които ще отворят своите офиси в един от обектите на тех парка - Бизнес инкубатора. "Идеята е той да стане хъб за стартиращи компании, както и за фондове и организации, готови да финансират и подпомогнат идеите им", разясни Филип Кирев, началник на кабинета на министъра на икономиката Божидар Лукарски и член на борда на директорите на "София тех парк". Наемите в Бизнес инкубатора ще бъдат съществено по-ниски от пазарните нива, но и подборът ще бъде много прецизен кой да се настани там. Това ще са стартъпи с иновативни бизнес идеи в следните икономически сектори - компютърни науки, биотехнологии и енергиен сектор. Защо тези три? Защото те са като хоризонтален интегратор на бизнес дейности от всички икономически сектори, обяснява Филип Кирев. Вече и земеделие не можеш да правиш без компютърни технологии, допълва той. Този бизнес инкубатор няма да е като многобройните други разкривани без особена ефективност в страната, посочва Кирев. Целта сега е специално насърчаване на иновативните сфери, а не абсолютно всички сфери на индустрията и бизнеса, допълва той. Предстои да се обяви обществена поръчка за организацията, която да изработи критериите по подбора и самата селекция на фирмите, които ще влязат в Бизнес инкубатора. Този оператор ще менажира инкубатора.

Бизнес инкубаторът, който ще бъде на разгънатата площ от около 9000 кв. метра на 4 етаж, обаче няма да осигурява традиционните офиси. По-скоро това са големи споделени пространства, които може да включват ползването на едно или няколко бюра, разбира се, с всички съпътстващи комуникационни услуги, обясни Елица Панайотова. Целият първи етаж ще бъде с общи публични пространства, голямо фоайе с различни зони за срещи и разговори, тенис на маса и други забавления. Това е предприемаческата тенденция навсякъде по света - предоставяне на креативна среда от себеподобни, особено за иновативни компании, създадени от хипстър и млади хора, казва Панайотова. За почасово наемане са на разположение и множество мултифункционални зали, както и електронна библиотека. От една страна, така стартиращите компании имат много по-ниски разходи от наемането на класически офиси. От друга - това е начин да се оптимизира пространството. На всеки етаж ще има обособени кухненски боксове, където може да се приготвят топли напитки и леки закуски. Особено ценно улеснение за проходащите предприемачи ще са безплатните счетоводни, правни и маркетингови услуги, които ще се предоставят в Бизнес инкубатора.

В сградата ще има и нещо като хостел за предприемачите, които не са от София и дори от страната. Той ще се ползва и от гостуващи лектори или учени, които работят в лабораториите.

Намерение да се настанят в Бизнес инкубатора вече са заявили двата сийд (seed) фонда LAUNCHub и Eleven, специализирани в предоставяне на първоначално финансиране. Интерес са проявили и предприемаческите организации Start It Smart и Start UP Foundation, както и Джуниър Ачийвмънт. Има интерес от различни компании от цял свят, заяви Кирев. В Бизнес инкубатора ще се привлекат компании, които се появяват на базата на нови продукти и технологии, като ролята на държавата е да ги подпомогне с инфраструктурата.

Интерактивен музей за забавление на децата

Непосредствено до Бизнес инкубатора се строи интерактивен детски музей. Достъпът до него ще бъде през специален пешеходен мост, който ще минава над Цариградско шосе. В тази част на парка ще има нови спирки на градския транспорт. Музеят всъщност ще бъде насочен към деца в ученическа възраст. По интерактивен начин те ще се запознаят с различни науки и технологични открития. Ще слушат занимателни лекции с демонстрации и ще бъдат възпитавани в предприемачески дух. Все още се изчиства концепцията за този музей, но вече има хора от бизнеса, готови да се включат с идеи и финансиране.

Създават място за форуми и лекции

Зала за над 1000 души ще бъде арена за всякакви събития и лекции на тема "Технологии и иновации". Там ще се популяризират темите, по които учените ще работят в лабораториите заедно с компаниите. В подобна среда и при концентрация на хора с разнороден опит и знания се очаква да се раждат новите идеи, технологии и бизнеси.

В парка се изграждат и няколко спортни площадки - четири тенис корта, игрище за минифутбол и игрище за волейбол и баскетбол.

12 лаборатории ще тестват проектите

Лабораторният комплекс е най-голямата сграда в "София тех парк". В нея ще се помещават 12 лаборатории с най-съвременно оборудване, в които учени от няколко университета ще работят включително и по проекти, зададени от бизнеса. "София тех парк" вече е подписал със Софийския университет, Техническия университет в София, Медицинския

университет и БАН меморандум, който до края на годината ще прерасне в консорциум, в който участието на държавата ще е със сградите и оборудването, а на университетите - със специалистите. Идеята е на едно място да се съберат изследователи с разнообразен опит и знания и възможно най-доброто на пазара оборудване за приложна наука в определени ниши с потенциал за развитие. Това е много по-добро решение от това всеки университет или фирма сами да си оборудват лаборатория и да я поддържат, каза Елица Панайотова, изпълнителен директор на дружеството. Предложения в кои направления да са лабораториите в "София тех парк" са събрани от самите университети. След това Министерството на икономиката е сформирало научно-експертен съвет с различни учени и представители на бизнеса, които са селектирали лабораториите според актуалността на тяхната проблематика и пресечна точка на интересите на учените и бизнеса. Едната от лабораториите например ще бъде по киберсигурност. Тя ще изглежда като компютърна зала, в която ще се изработват и тестват системи и софтуер, свързан с интернет сигурността и защитата на данни и информационния обмен - нещо, от което всяка компания има нужда, защото вече почти всичко се случва онлайн. В друга лаборатория ще се работи по 3D прототипиране. В нея ще се разработват прототипи на нови продукти, преди да се започне масовото им производство. Подобна роля ще играе и лабораторията по виртуална реалност. Ще има още лаборатории за оценка на биологична активност и токсичност, за разработване на фармацевтични форми и *in silico* дизайн, за екстракции на природни продукти и синтез на биоактивни съединения, както и за високопроизводителни изчисления. Ще има микро нано лаб, лаборатория за биоинформатика "БиоИнфоТех", "Интелигентни комуникационни инфраструктури", "Изкуствен интелект и CAD системи". Във всички тях предприемачите ще могат да тестват това, по което работят учените, и така да откриват нови приложения.

Частни инвеститори строят свои сгради

Целта на научно-технологичния парк е да привлече иновативни компании включително и от чужбина. Това ще бъде процес, свързан с много инвестиции, който отнема 10-20 години, казва Елица Панайотова, изпълнителен директор на "София тех парк". Немалка част от свободните площи в парка са предвидени за терени за бъдещи технологични центрове на частни инвеститори. Първият такъв, който вече строи своята сграда, е компанията "Уолтопия", която произвежда стени за катерене. Инвеститорият обещава да издигне една от най-атрактивните сгради в София. В нея ще има изследователски център и активити център с разнообразни спортни зони. "В момента водим преговори с още 5 компании, които искат да влязат със собствени сгради", казва Елица Панайотова. Те са от ИКТ сектора и от автомобилната индустрия. Ръководството на парка ще подготви и проекти за ново финансиране по ОП "Иновации и конкурентоспособност". Те ще са насочени към развитие на научноизследователската дейност - за нови лаборатории и конкретни разработки.

[Вестник Преса](#)

✓ Загубихме шанс за 500 000 работни места

За последните 7 години, откакто страната ни е член на ЕС, сме загубили шанс за около 500 000 работни места в земеделието и хранителната индустрия само заради сбъркания модел за развитие на селското стопанство. Стимулирани от европомощите инвеститори се насочиха основно към зърнени култури, които се отглеждат механизировано. После зърното се изнася директно, без да се преработва. Това каза пред „Преса“ доц. д-р Огнян Бояклиев от Института за икономически изследвания на БАН.

Учените днес ще представят обширен анализ на българското селско стопанство за последните 7 години. От 2007 г. насам в нашето земеделие влязоха над 13 млрд. лева. В същото време се наблюдава постоянно свиване на брутната добавена стойност в този отрасъл. Ако между 2000 и 2007 г. тя е била 11 млрд. лева, откакто сме в Евросъюза се е стопила на 7 млрд. лева.

Ние сме подходяща територия за производство на продук-ти от т.нар. средиземноморска зона. Това означава да предлагаме грозде, плодове и зеленчуци за прясна консумация, вино, дребен рогат добитък за месо, овче мляко и сирена от него. Изобщо храни с голяма добавена стойност, коментира доц. Бояклиев. Въпреки това акцентът е поставен върху зърнените култури. Вярно е, че за тях имаме благоприятни възможности основно в Добруджа и в някои други райони на Северна България, но по правило това производство е съсредоточено в страни с огромни територии като САЩ, Русия, Украйна, Германия, Франция. Страните от нашата географска група също отглеждат зърнени култури, но зърното се превръща в скъпи млечни и месни продукти.

[Вестник Монитор](#)

✓ Борисов: В борбата с корупцията и контрабандата недосегаеми няма

В борбата срещу корупцията и контрабандата недосегаеми няма. Това гарантира премиерът Бойко Борисов пред ПИК. Както „Монитор“ вече писа, справянето със сивия сектор и контрабандата е един от основните приоритети на кабинета, като цялата дейност се извършва под прякото ръководство на министър-председателя. Допълнителните средства от нея в хазната пък вече възлизат на около 2 млрд. лв.

„По отношение на борбата с контрабандата няма да има никакво отстъпление“, закани се Борисов. Той допълни, че всичко, което си позволява да дава правителството на различните сектори, е не вследствие на неразумно харчене, а на събраните в бюджета повече приходи от борбата с корупцията и контрабандата. „Затова си позволяваме да отпускате пари на нуждаещите си“, обясни Борисов.

Премиерът коментира и пенсионната реформа, предложена от вицепремиера Ивайло Калфин и броженията, които предизвикват предложенията му в някои гилдии. Както „Монитор“ писа, полицаите недоволстват заради въвеждането на пенсионната възраст за служителите в сектор „Сигурност“.

„Аз вярвам на вицепремиера Калфин и неговите предложения в социалния сектор. Ако не се направят тези реформи, просто в един момент няма да има пари нито за заплати, нито за пенсии”, предупреди премиерът. По думите му някои от исканията относно пенсионната реформа са основателни и правителството работи по тях.

Борисов увери, че разбира недоволството на полицаите и пожарникарите и особено на граничарите, поради тежките им условия на труд. Според него кабинетът прави всичко възможно да реши казуса с огражденията, които се изграждат по границата ни с Турция, както и чрез подобряване на битовите условия на труд. „През седмицата доставихме 70 нови коли на пожарната. В момента пожарникарите разполагат с най-съвременната техника

Правим всичко възможно, за да се подобрят условията на работа на полицаите и за възнагражденията им. Отделно се съгласих с предложението на Румяна Бъчварова да им се отпуснат 5 млн. лв. за нови униформи, тъй като те от четири години не са сменяни”, коментира премиерът.

Вчера Борисов и министрите Лиляна Павлова, Ивайло Московски и Божидар Лукарски заминаха на двудневно посещение в Швейцария. В Берн премиерът ще проведе среща с федералния президент и министър на правосъдието и полицията Симонета Сомаруга, както и с вицепрезидента и федерален министър на икономиката, образованието и научните изследвания Йохан Шнайдер-Аман.

Борисов ще разговаря и с представители на българската общност в Швейцария. Предвидено е и провеждането на бизнес форум за България в Цюрих, на който ще бъдат изложени предимствата за инвестиции в страната ни.

✓ Гласуват в сряда новите правила за пенсия

Депутатите ще гласуват най-вероятно в сряда промените в пенсионната система, стана ясно от изказване на вицепремиера и министър на труда и социалната политика Ивайло Калфин. Той изрази надежда разписаните от него поправки в Кодекса за социално осигуряване да бъдат приети още в началото на пленарната седмица на НС. Както Калфин предлага сериозни промени в регламента за пенсиониране. Военни, полицаи, служители на ДАНС, НСО и НРС ще трябва да се съобразят с минимална възраст за пенсиониране от 52 години и 10 месеца, като тя ще нараства постепенно с по два месеца годишно до достигане на 55 години. Предложението предизвика брожение сред униформените, като в знак на несъгласие с него пред НС дори бе разпъната палата. „Проявявам разбиране към представителите на МВР, които протестират”, коментира вчера Калфин. Той посочи обаче, че униформените са поставили на масата доста искания, които не са свързани само с пенсионната реформа. „В целия пакет, който се предлага на служителите в сектор „Сигурност” са приети почти всички техни предложения. Те не са изненадани от предложенията, водим диалог в продължение на няколко месеца”, каза още вицепремиерът. И допълни, че в момента повечето полицаи не се възползват от правото си на излизане в заслужена почивка, а продължават да работят и след навършване на 50 години.

investor.bg

✓ Каролев: Ранното пенсиониране на полицаите е скъп лукс за обществото

Системата не е подготвена за реформата, смятат от синдиката на МВР

От икономическа гледна точка ранното пенсиониране на полицаите е скъп лукс за обществото, коментира пред Нова телевизия икономистът Владимир Каролев относно протеста на полицаите срещу пенсионната реформа.

„Невъзможно е да работиш 28 години, после да получаваш пенсия 40. От икономическа гледна точка това е невъзможно. Това е скъп лукс за обществото”, заяви Каролев.

По принцип България е държава с една от най-ниските възрасти за пенсиониране, напомни той.

Според Илия Кузманов, представител на синдиката на МВР, Владимир Каролев не е добре запознат с исканията на протеста. „Съгласихме се да бъдем солидарни с обществото и да се въведе минимална възраст за пенсиониране. Но не знаем колко е ползата за обществото”, заяви Кузманов.

По думите му системата на МВР не е подготвена за тази реформа, а в момента в нея не могат да работят служители на 55 години. „Реформата на парче не е полезна. МВР не е реформирано, то не е подготвено за тази пенсионна реформа”, заяви синдикалистът.

Според Владимир Каролев обаче в системата на МВР се работи прекалено малко и така тя и армията натоварват сериозно пенсионната система в България.

В петък по време на протест полицаи поискаха отстраняването на вътрешния министър Румяна Бъчварова, главния комисар на МВР Николай Николов и на зам.-министъра на вътрешните работи Красимир Ципов.

Стотици полицаи, пожарникари и служители на затворите протестираха срещу готвената от кабинета пенсионна реформа. Протестите на служителите на реда започнаха в края на миналата седмица, след като преговорите между синдикатите и ръководството на МВР не постигнаха успех. Още преди това вътрешният министър Румяна Бъчварова и социалният министър Ивайло Калфин обявиха, че няма да се откажат от въвеждане на пенсионната възраст от 55 години в сектора. Бъчварова заподозря, че някой стои зад протеста и така атакува новото ръководство на полицията. Ивайло Калфин обаче се разграничи от това твърдение и обяви, че не приема протеста за политически.

„Исканията, които се поставят, са напълно синдикални. Разбирам ги, но очаквам разбиране да намерим пресечни точки, както със синдикатите и работодателите”, заяви Калфин.

✓ Кои общини усвояват най-много евросредства

Разплащанията се ускоряват в края на програмния период, отчита анализ на ИПИ

Ограничените собствени ресурси на българските общини превърнаха успешното усвояване на европейски средства в задължителна предпоставка за осъществяването на редица важни за регионите проекти. Широко дискутираното

„пристрастяване“ към парите на ЕС е напълно разбираемо с оглед на скромните възможности на общините сами да обезпечат своите капиталови разходи. Това се казва в анализ на икономистите Явор Алексиев, Виктор Тричков и Георги Вулджев, публикуван от Института за пазарна икономика (ИПИ).

Към 31 януари 2015 г. българските общини са получили близо 4,1 млрд. лв. като бенефициенти на структурните и кохезионния фондове на ЕС. Това е стойността само на реално изплатените вече суми. Средната усвояемост на глава от населението за страната е 564,9 лв./човек. Това е с 49% повече от отчетените към същата дата на миналата година 379,8 лв./човек.

С други думи, сумата, която общините са получили само за тази една година, се равнява на половината от общо изплатените им в периода от приемането на страната ни в ЕС до 31 януари 2014 година. Тази тенденция на по-бързо усвояване беше налице и през миналата година и отразява както ускореното разплащане в края на предишния програмен период, така и повишаващия се проектен капацитет и опит на самите общини.

Преди година ИПИ направи сходна съпоставка на размера на усвоените средства по структурните и кохезионния фонд на ЕС с населението на българските области и общини. Основните заключения на анализа ни се потвърждават и през тази година:

Темпът на усвояване на евросредства от общините като бенефициенти на структурните фондове на ЕС е изключително неравномерен по територията на страната. Отнесен към населението, той варира от 4 829 лв./човек в община Констинброд до 0 лв./човек в Грамада.

Не се забелязват ясни териториални разделителни линии при усвояването на европейски средства, поне що се отнася до линията Северна-Южна България. Същото важи и по отношение големината на общините. Има редица по-малки общини, които печелят и изпълняват европейски проекти, както и редица големи общини, които са по-малко успешни.

Областно ниво

За поредна година област Габрово е шампион по усвояване на евросредства - 1 360 лв./човек към 31.01.2015 г. На второ място, както и година по-рано, се нарежда област Бургас (1 152 лв./човек). Следва ги област Ловеч (981 лв./човек), като успява да измести Софийска област, която миналата година заемаше трето място. Най-ниска е усвояемостта в областите Сливен (349 лв./човек), Русе (309 лв./човек) и Кюстендил (286 лв./човек).

Разликата между областта с най-много и най-малко усвоени средства се увеличава от 787,7 лв. към 31 януари 2014 г. до 1 074,6 лв. към 31 януари 2015 година, т.е. различията в степента на усвояване се задълбочават през последната година.

Общинско ниво

Ако се разгледат данните за усвояемостта на общинско ниво спрямо местното население, най-много средства на глава от населението са усвоени от Община Констинброд – 4 829 лв. на човек (при население от 17,2 хиляди души).

Общият обем на усвоените от общината пари като бенефициент по оперативните програми е 83,4 млн. лв. към 31 януари 2015 г., като общината има сключени договори за още около 22 млн. лв.

За сравнение, община Карлово, в която живеят над 50 хиляди души, успява да усвои едва 17,1 млн. лв. или близо пет пъти по-малко средства при три пъти по-голямо население.

Изплатени суми по договори на общините като бенефициенти на оперативни програми лв./човек, ИПИ:

В 44 общини са усвоени над 1000 лв. на човек от населението. Сред тях са Кюстенброд, Пирдоп, Хисаря, Бяла, Созопол и Кричим, които са усвоили над 3000 лв. на човек от населението.

В 37 общини са усвоени под 1000 лв./човек, но над средното 565 лв./човек за страната. Община Благоевград заема последната позиция в тази група с усвояемост от 568,17 лв./човек.

В 152 общини (58% от всички в страната) са усвоени между 565 и 100 лева. Тази група, по традиция, е най-голямата. Тук присъстват Столична община, както и общините Пловдив, Русе и Плевен.

В 30 общини са усвоени по-малко от 100 лв. на човек от населението. Броят на тези общини през 2014 г. беше 52.

И през 2015 г. в страната има голям брой общини (30 на брой), в които усвоените до 31 януари средства са под 100 лв./човек от населението. През миналата година в тази група попадаха областните центрове Кюстендил и Пловдив, които обаче вече са усвоили съответно по 161,7 лв./човек и 123,4 лв./човек. Към 31 януари 2015 г. единствената община, която не е усвоила средства по структурните програми на ЕС, е община Грамада.

Прави впечатление, че само за последната година (от 31.01.2014 до 31.01.2015 г.) най-много средства като абсолютна стойност са били усвоени от варненската община Бяла (1600 лева/човек) и други курортни общини – Созопол (1141 лева на човек), Несебър (458 лв./човек), Поморие (418 лв./човек) и Банско (525 лв./човек), както и Малко Търново (689 лв./човек).

Съпоставка между 30-те общини, които са усвоили под 100 лв./човек от населението, и 30-те най-добре представящи се общини за страната показва, че не са налице ясни териториални зависимости при усвояването на европейски средства.

Наблюдава се обаче силна концентрация на общини с високо усвояване на средства в област Пловдив и силна концентрация на общини с ниско усвояване на европейски средства във Видин. Може би най-хомогенните териториални „кълъстери“ от общини от гледна точка на получените средства от европейските фондове са:

1. София (област), Пазарджик и Пловдив – в него се намират общо девет от 30-те общини с най-висока усвояемост и само една от 30-те с най-ниска усвояемост;
  2. Варна и Бургас – съдържат шест от 30-те общини с най-висока усвояемост и само една от 30-те с най-ниска усвояемост;
  3. Стара Загора, Сливен, Хасково и Ямбол – тук се намира само една от общините с най-висока усвояемост и седем от общините с най-ниска усвояемост;
  4. Видин, Монтана и Враца - попада само една община с висока усвояемост и шест от общините с най-ниска усвояемост;
- Проблемите с усвояването на европейски средства се дължат както на административна немощ при някои от по-малките общини, така и на ниското качество на стратегическите документи за развитие. Наличието или липсата на близки

отношения на местната администрация с централната власт също играе роля за това някои общини да имат повече изпълнявани проекти за сметка на други.

✓ В края на юни ще започне прием на проекти за млади фермери по ПРСР

По мярката за инвестиции в земеделски стопанства са получени проекти на стойност за над 2,1 млрд. лева

Приемът по мярка 6.1. „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ ще започне на 29 юни, съобщи зам.-министърът на земеделието и храните Васил Грудев, цитиран от пресцентъра на Министерството. Очакванията на МЗХ са за голям интерес към мярката.

Индикативният бюджет е 35 млн. евро, което е около половината от ресурса по мярката, допълни още Грудев.

Бенефициентите ще могат да подават своите проекти в рамките на един месец. Младите земеделски стопани могат да ползват безплатно услугите на Националната служба по съвети в земеделието при изготвянето на бизнес плановете по проектите.

„По приключилия на 8 юни прием по мярка 4.1. „Инвестиции в земеделските стопанства“ са подадени 3 360 проекта с инвестиционни намерения за над 2,1 млрд. лева“, допълни още зам.-министърът.

Исканото по тях съфинансиране е на стойност 1,1 млрд. лв, при индикативен бюджет по приема от 300 млн. лева. Първият анализ на проектите показва, че по-голямата част от проектите са много качествени и са в приоритетните сектори – животновъдство, плодове и зеленчуци, и биоземеделието.

Грудев очаква до края на годината да бъде отворен още един прием по мярка 4.1., а също така и прием по подмярка 4.2 „Инвестиции в маркетинг/преработка на земеделска продукция“.

Индикативните бюджети по тях ще станат ясни, след като се анализира първият прием по мярка 4.1“, каза Грудев.